

ی هرقف حرش دمحلاب هدمحنو» هقلخل هاضترا یذلا یلع هلوبق بجوأو ، »هسفن

- «دمحلا» یارب «هقلخل هاضترا یذلا» فصو ندوب یحیضوت ای یزارتحا یسررب
- «وَرَكِذِلَّاحَاتْفَمَدَمَحْلَلَعَجِیڈِلِلْهَلَلْدُمَحْلَا» یهرقف رد یحیضوت فصو
- یذلا دمحلاب» هرقف رد یحیضوت و یزارتحا دیق توافت ؛دمح قیداصم ای سنج هب رطن
«هقلخل هاضترا
- تیزارتحا تیرهطا و «هدمحن» اب مالک غورش
- تنس اب قباطم دمح ،یضترم دمح
- دمحب تارم
- لاثتما و عاشنا نیب توافت ،دمح لوبق و یضترا توافت

ای یزارتحا یسررب یذلا» فصوصو ندوب یحیضوت یارب «هقلخل هاضترا »دمحلا«

هلا ال نأ دهشأو ، هسفن یلع هلوبق بجوأو ، هقلخل هاضترا یذلا دمحللاب هدمحنو»
[1]«هل كيرش ال هحو هلالا ال

یارب هک یدمح نآ هب ، مینکیم دمح ار لاعتم دنواخ ؛ «هقلخل هاضترا یذلا دمحللاب هدمحن و»
لوبق هدرک باجیا و ؛ «هسفن یلع هلوبق بجوأو» . دننک دمح ار نآ هنوگ نآ ات تسا یضار شقلخ
مینکیم لوبق ماهدنب یوت زا ینک دمح ار نم رگا ینعی . شدوخر رب ار شاهدنب نیا دمح

روح ره هن ؛ «دمحللاب هدمحن» ؟ تسا یحیضوت فصوصو ای ، تسا یزارتحا فصوصو «یذلا» هک تسا نیا لاؤس
نم . «هسفن یلع هلوبق بجوأو» تقو نآ . «هقلخل هاضترا» هک یدمح صوصخ طقف ، یدمح
دمح ینعی ؛ تسا یحیضوت فصوصو هکنیا ای . دوشیم یزارتحا نیا . مینکیم دمح یروح نآ ینمؤملاریما
یحیضوت ار دمح سنج ، میراد ، «دمحلا» ؟ تسا ادخ دمح ، دیایب اچک ره هک دراد یتعسو لاعتم دنواخ
ار دمح نیا وا . «هسفنل هاضترا یذلا دمحلا» ؟ تسیچ دمح . مینکیم دمح «دمحلا» هب ار ادخ . میهدیم
لوبق ؛ «هسفن یلع هلوبق بجوأو» . دورب راک هب وا یارب سنج ناونعهب هک هتفریذپ و هدرک لوبق
تسا هدرک باجیا شدوخ رب شقوولخم زا ار دمح نیا

سنج یارب تسا یحیضوت ای ؟ تسا رگیدی یاهدمح زا زارتحا ، «یذلا» ای ؟ تسا رهظا اهنیا زا کی مادک
؟ تسا تروص نیا هب لاعتم یادخ دمح هک دمح

ت.شاد رطن رد ار ود ره ناوتیم : درگاش

... عماج رگا انعم کی زا رثکا رد طفل لامعتسا رد ، هلب : داتسا

رد هعسوت و هعماسم ساسا رب لوبق بوجو کی . تسا دمح ره بسانت هب یدمح ره لوبق بوجو : درگاش
تافیصوت ساسارب هک تسه مه یدمح کی اما . تسین نأش هب قیال یاهدمح یارب نیا . تسا تمحر
تسا شدوخ هبترم هب مه شبوجو هک تسا یلبق

رد ای، تسای دمحمیلعت ماقم رد ای آدنک دمحمدهاوخم هکیسک هک دراد نی هب یگتسب ۲: درگاش دمحم نی. دوشیمن یدمحم ره و تسای زارتحا، دشاب میلعت ماقم رد رگا. تسای هلا یانث و رکشت ماقم اهنای دیاب اذل. دراد ار شدوخ هاگی ایئانث و تمعن ره و، دشاب لاعت م دنوادخت فرعم ربینت بم دیاب دوش نییبت.

۷۳، ص 1، ج 1، دیحوتلا، قودص خیش. [1]

ی هرقف رد ی حیضوت فصو دُمَحْلَا لَعَج ی دَلَا ۛلَل دُمَحْلَا» «هَرکِ ذَلَّ احَاتُ فِم

و مد هب طخ نیا. تسا اهب طخ ررغ زا هک تسه هب طخ کی فیرش هغالبل لاجهن رد دینی بپ: داتسا هدی دن لاج ات مه رگا. دینک هاگن رگید راب کی و دیورب لزnm هب دی اهدی دالبق رگا. دراد یهاگتسد احَاتُ فِم دُمَحْلَا لَعَج ی دَلَا ۛلَل دُمَحْلَا»: تسا نیا هفیرش یه ب طخ نآ عورش. دینک هاگن آم تح، دی

لعج». تسا شس nj هب رطان «دمحلا» عطق روطه ب اجنیا رد، [1] «وَلَضَفْ نَم دِزَمْلَل اَبَسَ وَوَرکِ ذَلَّ هک یرصاق یهدن ب دمح، دمح نیا هک دنرادن یراک ترضح مالسلال هیلع اجنیا رد. «هرکذل احاتفم دمحلال تسالین طاب رفک و یتفرعم یب شیپ ات رس دنکی م هک مه یدمح و هتخانشن هچوچی هه ب ار ادخ سنج ینعی «دمحلال لعج ی ذلال هلل دمحلال». دنتسین نآ هب رطان الصا. تسین نیا ناشروطنم الصا هلعج» هک یسنج نی مه اما. تسا هداد دمح هب ار نأش نیا ادخ. دنتکی م تبحص دمح تی هام هب عجار. دمح اب نی دماح زا دهاوخی م هک، دیایب شقی داصم رد رگا، تسال «هلضف نم دیزمل اببس و هرکذل احاتفم تقو نآ، دوش رداص دنراد هک یبتارم اب نی دماح نیا زا دهاوخی م یتقو؛ دوش رداص دنراد هک یتفرعم تسال شدوخ تالیخت اب هک تسال یدمح. تسین هبانج ب قیال دمح اهنآ زا یضعب

رد یئاهب خیش رطن هب. ماهدرک ضرع مه رگید راب دنچ. تسال بل لاج nm یارب اهنیا؛ دنراد یئاهب خیش ریبعت نیا؛ ... تسال نکشرمک و دنراد همهاو نآ زا ایلوا هک یروم زا دناه دومرف. دناه دومرف لوکشک و دزی گرزب یاملع زا هک دنتشاد یناسارخ هیقف اضرمالغ خیش آ کی. تسه مدای اج ود رد، نکشرمک نکشرمک نآرق یه ی آ نیا هک دنتفگی م خیش جاح تفگی م ناشی درگاش. دندوب تامارک بحاص دندومرف. ممه فیمن ار خیش جاح فرح هبلطنم! تسال نکشرمک دنیوگب خیش جاح مه اعقاو. تسال

خیش جاح. [2] «نِی قُتُمْلَل نَم ۛلَل لُبَقَتِی اَمْنِ!»؛ تسال نکشرمک نآرق یه ی آ نیا دوب یکی نیا. می اهدش در و می اهدرکن ار شرکف، تسال نکشرمک دنیوگب

. تسال نکشرمک ایلوا یارب هک تسال نیا ناشریبعت. دنراد لوکشک رد خیش موحرم ار رگید دروم

لایخ اهبچروم نیا؛ [3] «اهل امک نی تنابز یلاعت ۛلَل نأ مهوتت راغصلال لمنلال»: تسال تیاور نیا! دنک ییادخ دهاوخی م روطچ هک دشاب هتشدن رگا. دشاب هتشدن کخاش ود دیاب مه دنوادخ دنتکی م رد. می تسه کی ریش هچروم نیا اب ام یه مه هک دناه دی مهف نیا زا؟ دناه دی مهف هچ نیا زا یئاهب خیش ام، دشاب کخاش ود نودب دناوتی م ادخ دیوگی م و! امیرادن یقرف هچروم نیا اب ام لاعتم یادخ تفرعم اهنیا نودب ادخ میوگی م. می تسه روطنیم، مینادیم هیلصا تالامک موقم هک ییاهزیچ زا یلیخ مه دناه دی مهف ار ییالاب بلطم خیش هک دوشیم مولعم. دوشی م

. تسال نی قولخم تافص هب فیصوت: درگاش

یہ بقیع [4] «ادوؤكَّ ةبَقَّع»؛ تسا مہم لتك زا .تسا مہم یلیخ نیا .تسا ہی بشت ،ہلب :داتسا
و دی آی م مدای مدوب ہدی دلبق تقو یلیخ .تسین مدای خیش ترابع .دوش در اچنیا زا ہک تسا یدوئک
منیبب ار ناش ترابع نیع و منک ہعچارم ہرابود متساوخیم .میوگیم .

---

[1] ۲۲۱ ص ، (حل اص یحبص یخسن ساسا رب) ، ہغالبل لاجہن .

[2] ۲۷ یہی آ ، ہدئاملا .

[3] ۲۷۵-۲۷۶ ص ، ۲ ج ، لوکشکلا .

[4] ۶۸ ص ، ۱ ج ، مالسل مہیلع لوسرلا لآ نع لوقعلا فحت ، ینارحب یہبعشنبا .

قی‌داصم ای سنج هب رظن و یزارتحا دیق توافت؛ دمح دمحللاب» هرقف رد یحیضوت «هقلخل هاضترا یذلا

لاثم و راغص لمن هک تسه یدماح .دننکیم دمح روحاو و روح نی‌دماح ،دمآ قی‌داصم هب یتقو لاح یا یلع یا «دمحللاب هدمحن» .تسا مادک هب رظان «دمحللاب هدمحن» یهلمح می‌یوگیم اذل اچنیا .تسه نآ رد نآ دمح اب یراک کی ادخ رگا .دشاب دمح سنج زا ریغ دناوتیمن راک نآ ،هدرک یراک دمح اب دنوادخ هک یضار ار نی‌قولخم دمح ادخ ؛تسا «هقلخل هاضترا» مه اچنیا ،«احاتفم دمحللاب لعج» لثم ؛...دننکیم هیلع ترضح اچنیا .تسا هدش یضار قلخ یارب و هدرک دمح هب رظن ادخ ینعی ،تسا یضار .تسا «هدمحن» یور دیکأت رگا اما .تسا یاهجرد هچ هب هک درادن اهدماح اب یراک .دنراد سنج اب راک مالسللا هدرک دمح اب دنوادخ هک یراک هن ،تسا دماح یور مالسللا هیلع ترضح نخس روحم نآلا ینعی ،دشاب اما ،«دمحن» .دوشیم یزارتحا دیق ،تسا دماح رس تب‌حص یتقو اچنیا .می‌نکیم ام نآلا هک یراک .تسا «هقلخل هاضترا یذلا دمحللاب هدمحن» .هبانجب قیلی ال هک ی«دمحن» هن

دی‌آیم رد روح «هسفن یلع بجوا» اب :درگاش

یسک زا دیاب لو‌بق .می‌رادن سنج اب یراک هک دناسریم «بجوا» .تسا ی‌بوخ یه‌تکن ؛هلب :داتسا دوش یضار دنوادخ هک تسا هت‌شاد ار نیا ءاضتقا ،دمح تخیری‌ن‌عی .درادن ی‌عن‌ام زاب مه نآ .دوش رداص اچنآ مه امش شی‌امرف .تسا روطنی‌مه مه هب‌طخ نآ .تسا حاتفم دمح تخیری‌ن‌وچ ؛ا‌رچ .دی‌ایب هک .تسا سنج یارب یلو ،تسا دماح دوخ یارب نیا ،«هلصف نم دی‌زملل اب‌بس و هرکذل احاتفم» .دی‌آیم .تسا بوخ تیره‌طا یارب لاح‌نی‌عرد دنی‌وگیم ناشیا هک یاه‌ن‌ی‌رق .دی‌آیم ش‌زا راک نیا سنج نیا

و «هدمحن» اب مالک عورش تیزارتحا تیرهظا

رگاا لثم ؛دوب نیقولخم تالیخت ایوگ دندرک عورش هک ادتبا رد هکنیا یکی :هتکن ود :درگاش زا هک یدمحن ،تسا دمحمه نآ زا دعب .دراد یقیقد یانعم هکلب ،تسین تروص نآ هب ،دیوگب «ناک» یزارتحا تلحاح اب یرتشیب مئالت هک تسا «هاضترا» ییانعم راب مه مود .هن ای دوشیم مک شنئازح .دوش یضار هک درادن ار هبترم نآ زونه نیا هک تسه ییاهزیچ کی ینعی .دراد شندوب

نیا رد هک منک تیوقت ار نیا مهاوخیم مه نم ،دندرک هراشا هک یبوخ شیامرف لیذ دینیبب :داتسا «...احاتفم دمحلل لعج یذلا هلال دمحلل» یهبطخ فالخ هب .تسا تیزارتحا رهظا هفیرش هلمج هلمج کی خیم ،هملک نیلوا .دنکیم تلخد ،تسا نآ اب هلمج عورش هک یاهملک نیلوا هکنیا رطاخهب اب .تسا هدشن عورش ام لعف اب .«هدمحن» :دندومرفن مالسلال هیلع ترضح هبطخ رد .دبوکیم ار غارس نهذ نشور یلیخ اچنآ رد ،«هرکذل احاتفم دمحلل لعج یذلا هلال دمحلل» :دننکیم عورش سنج غارس هکلب .تسا هتفرن «دمحلا» غارس مالک عورش ینعی .«هدمحن» دنیوگیم اچنیا اما .دوریم سنج همیخ خیم سپ ،تسا «هدمحن» اب مالک عورش یثقو .دننکیم رابخا «هدمحن» زا .تسا هتفرن ام لعف ،دش هدیپوک دماح اب مالک خیم یثقو .«دمحلا» تعیبط و سنج اب هن ،تسا دماح اب مالک نیا ی یزارتحا دیق دیاب الاح ،میشاب وا دماح میهاوخیم ام یثقو .میشاب وا دماح میهاوخیم ام ؛«هدمحن» ال هک یدمحن .هبانجب قیلی هک مینک یدمحن ار وا میهاوخیم ،میتسه وا دماح هک ام .میریوایب رد .درادن یرگید اب مه یتافانم ولو .تسا تیزارتحا رد رهظا «دمحلاب هدمحن» سپ .هیضرری .تسا تیزارتحا رهظا یلو .تسا نکمم اهنیا یود ره انعم کی زا رثکا رد لامعتسا

دشاب نیا رب هنیرق دناوتیم مه «هاوس لمع نم لوق» :درگاش

«یلاعت و هباحبس» :دندومرف مالسلال هیلع ترضح هکنیا زا دعب ینعی .تسا تسرد ؛هلب :داتسا «هدمحن» هب عورش هک ام سپ .«هاوس دبع» هک میراد ار یسک لوق ینعی .دننکیم هتسد ود دنراد راهظتسا غاونار رد تسا یبوخ تاکن اهنیا .دوشیم یزارتحا اذل .میورن ار نآ هار میهاوخیم ام ،مینکیم .دهدیم شقن تیرهاظ و تیرهظا هک

134. ص، 1 ج، ةبىغلا باتك، ىنام عن موحرم. [2]

دمح بتارم

دمح‌ال دنیوگی‌م طفل رد و د ره ینعی .ددرگی‌م رب صخش نآ تفرعم و تاداق‌تعا عون هب مه‌نیا :درگاش تیاهن رد هک مروایب اج هب یدمح مه‌اوخی‌م نم دندرک ضرع مالسلال هیلع تررض هب هکنیا امک .هلل و هاگن اب دیوگی‌م یسک ار هّلل‌دمح‌ال نیا یهاگ یلو .هلل‌دمح‌ال :وگب :دندومرف تررض ،دشاب دمح .تسین یفاک شن‌دروآ طفل فرص ینعی .دیوگی‌م مه یلومعم مدآ ،صاخ ی‌تفرعم تعسو .

هکی‌ی‌اجرد ،هلب .تسا چیه ،دوب هقلقل فرص «هاض‌ترا» رگا می‌یوگب می‌ناوتی‌من یلو ؛هلب :داتسا مولعم .دندرکی‌م رارکت دایز اقآ چاچ هک دوب ی‌تایاور .تسا تسرد تسا شن‌هذ رد ی‌طلغ یانعم یسک زا یکی .دندرکی‌م مه رارکت و دوب ناشدای و دندوب هدرپ ی‌ذات‌ل کی ،دندی ار نیا اقآ چاچ ی‌تقو دوب :دندومرف مالسلال هیلع تررض ،تسشن مالسلال هیلع تررض رضحم دمآ دندومرفی‌م :دوب نیا اهانآ هرابود مالسلال هیلع تررض .«ن‌سح» ،«دیج» دنیوگی‌م دیدی .م‌بوخ :تفگ ؟تسا روطچ تل‌اح !هلل‌دمح‌ال :تفگ ؟تسا روطچ تل‌اح :دندومرف تررض .م‌بوخ :تفگ ؟تسا روطچ تل‌اح :دندومرف وگب امش !؟م‌بوخ ی‌یوگی‌م ارچ ،هداس ی‌هم‌لاکم نیا رد ی‌تح ینعی .م‌تساوخی‌م ار نیمه دندومرف اب .م‌تساوخی‌م ار نیا دندومرف مالسلال هیلع تررض .دندومرفی‌م ار شیدح نیا دایز اقآ چاچ .هّلل‌دمح‌ال لاب‌ندهب ،باوج رد نم ینعی .تسا روطچ تل‌اح دندرکی‌م لاؤس تررض هرابود ،م‌بوخ دادی‌م باوج هکنیا .دشاب هی‌نامیا تارواحم بسانم هک م‌تسه ی‌باوج

هب فجن زا هدایپ .م‌تشادن ی‌تاناکما دوب هتفگ ی‌ی‌اقآ .دنت‌فگی‌م هک دوب مه یرگیدی‌هی‌ضق هدایپ و هلیسو نودب مه نم .دوب مرگی‌ی‌باسح مه اوه و دوب مه ناتسبات .مدشیم فرشم ال‌برک تسد نم هب ی‌لاحی‌ب و فعضّ‌ال‌ماک رگیدی و م‌تسشن دی‌سری‌تقو کی .تشذگ تخس ی‌لیخ .مدوب بوخ ی‌لیخ هک م‌تشاد اه‌ب‌کرم نیا زا مه نم رگا مدی .دنوریم ،دنراد اه‌ب‌کرم نیا زا ی‌ضعب مدی .داد م‌تفگی‌ی‌روف ،مدوبن هتسخ روح نیا ،م‌تشاد ار اه‌ب‌کرم نیا مه نم رگا هک دمآ م‌نهذ هب ات یلو .دوب نم فک رد ی‌نارونّ رد کی و دمآ نم کی‌دزن ی‌کلم کی هک مدی باوخ مل‌اع رد بش تفگ .هّلل‌دمح‌ال اب نیا :تفگ ؛ت‌سی‌چ نیا م‌تفگ .تشاذگ نم تسد فک رد ار نآ ،ری‌گب ار تسد تفگ .تشاذگ م‌تفگ .م‌درک دمح لاح‌نی‌عرد ،مدی هک ار اه‌ب‌کرم نیا :تفگ .تسا هدش تسرد هّلل‌دمح‌ال کی اقآ چاچ مه ار هی‌ضق نیا .دراد ار ی‌زی‌چ روطنی‌ا اج نآ رد وت هّلل‌دمح‌ال کی نیمه :دیوگی‌م .هّلل‌دمح‌ال .دنت‌فگی‌م راب‌دنچ

.تسین یرگیدی و تسه هاض‌ترا یکی ؛دنیوگی‌م هّلل‌دمح‌ال رفن ود هک تسا نیا نم ضرع :درگاش هجوت اب یسک یلو .دناه‌دومرف مالسلال هیلع موضعم هک تسا ی‌روطنامه و تسا یکی‌ی‌طفل ینعی .هّلل‌دمح‌ال دیوگی‌م روطنی‌مه مه رفن کی و ،دنکی‌م دمح دسانشی‌م و تسه تمعن رد هک ی‌نوئش هب ؟دراد مه نآ هب هراشا مالسلال هیلع تررض ترابع نیا

. ... مه وا دوخ ای .دندسپ یمن ار شای‌توکلم نطاب لاعتم دنوادخ هک ی‌ی‌اه‌دمح نآ ینعی ؛هلب :داتسا یغ‌الا یور ار یدرآ ی‌نوگ کی .دندرکی‌م رارکت مه لاس ره ... ی‌اقآ .تسه مه ی‌ی‌اه‌ی‌خوش اج‌نی‌ا رد رد مه درآ ی‌نوگ .داتفا و تفرغ‌الا ی‌اپ ریز ی‌گنس کی رهن رد .دشیم در یره‌ن یور زا و دوب هت‌شاذگ رد ی‌ی‌اه‌ی‌خوش مه نآ !تفگ یرگیدی‌زی‌چ کی مه دعب .هّلل‌دمح‌ال تفگ و درک ال‌اب ار رس دعب .تفر رهن نم .دی‌ونشب ناشدوخ تح‌الم نامه اب دنت‌فگی‌م هک ی‌ی‌املع دوخ زا دیاب ار هلمج نآ .تسا باب نیا .می‌وگی‌من .

،دمح لوبق و یض ترا توافت لاثتما و عاشنا نیب توافت

رد «هسفن یلع هلوبق بجواو» اب شتوافت «هلخل هاضترا» هک تسا نیا رگید لاؤس :درگاش ؟تسا انعم هچ هب دمح لوبق دعب ؟درک لوبق و دیدن سپ ینعی «هاضترا» ؟تسیچ

؟میوگیم هچ میرادیم رب رس یتقو عوکر رد .دشاب نیمه میناوخم زامن رد هک یزیچ دیش :داتسا نمل ءلللا عمس» ؟تسا رابخا ای تسا عاشنا ؟تسا رابخا ؟تسا اعد نیا .«هدمح نمل ءلللا عمس» ادخ ینعی ،«ءلللا عمس» میوگیم ،هن ای .مهدیم ربخ مراد .دینش مه ادخ و مدرک ادخ دمح نم ؛«هدمح ینعی .دونشمن ادخ و مینکیم دمح ام یهاگ .مینکیم اعد .دنک لوبق ینعی دونشب نیا .دونشب یعضاوم ؟رابخا ای تسا اعد نیا .دهدیم شوگ دمح نیا هب ءالصا ،دهدب شوگ دهاوب رگا هیبشتالب .تسا اعد و رابخا نیب هک تسا یعضاوم یبرع نابز یابیز یاهاج زا .دراد ار ود ره بات تالمج هک تسه دمح هب دنکیم دمح مه یتقو .«هعمس و هلخل هاضترا» ینعی ؟تسا انعم هچ هب «بجوا» اجنیا رد بُخ .دریذپی اهنآ زا هکنیا ،«هسفن یلع هلوبق بجوا» .دهدیم شوگ اهنآ

للوبقم دمح ینعی «یضترم دمح» نوچ ؟تسیچ رد «هلوبق» اب «هاضترا» توافت :درگاش

ءاشنا لثم ؛«نایتالا لبق هنایتا یض ترا یذلا دمحللاب» .تسا ققحم لاثتما کی اهنآ نیب :داتسا ،دمآ لاثتما یتقو دعب .دراد بوجو ،دراد بابحتسا مکح ثیح زا ؛«هلخل هاضترا» .تسا یعرش مکح هلمج ود نیا سپ .دنکیم بجاو شدوخ رب ار شلوبق ،دناهدرک لاثتما هک ار یزیچ نآ ؛«هلوبق بجوا» رثا بترت و لاثتما زا دعب ملاع ،کالم ملاع .تسا لاثتما زا دعب و لاثتما زا لبق هلحرم ود یارب تررض .تسا رثا بترت یاضف «هلوبق بجوا» .تسا کالم یاضف یارب ،هسفنل هاضترا .تسا .دننکیم نایب ار اهنیا یود ره مالمسلا هیلع